

კადაშვილის განცხადება იმყოფება ვანკის დღი ჟურნალზე, მარტირუზოვის სახლში, № 27.
ფოსტის ადრესი: Тифлисъ, въ редакцію „Цнобиль-Пурцели“—„Моამბე“. ბაქოვო № 372.

საქმისათვის შედ გამოჰრილია ის.

ეს გზითი ამბობს: «უფრო მხრიდან შეტ-
ის და მოულოდნელად თავს დასხმის ამბე-
მადის. კამპერდის ახლო, ბელმონტში
კამპ ტელეგრაფის მეთულები გასწვრივს
სამ ადგილას რკინის გზა დასწვრივს. ად-
საგულთ-სამერსეთის ოქში, სანა კრედიტ-
ის რაზმები მოქმედებენ, რამდენიმე ფერმა
წევს; სხვა რაზმები კენკარდისა და კრად-
ოქში მოქმედებენ. შიშველსა დასწვ-
რმა გეტონისა და მუდმანის, რომლებიც
ბოლონი არიან თავისი თანაგრძნობით ინგლი-
თ მთავრობისადმი. უფრო წვრილი ამბების
გეგმით, რომელიც ამ ბოლოს დროს მოდის,
მდებარე ვსთქვით, რომ კამპის ახალქმის
კამპრება სულაც არაა შესაძლებელი. დურ-
ში დარწმუნებულები არიან, რომ ბოტა ამ
ად ისევ სამხრეთისაკენ წამოვიდა და ერ-
დოს მდამოებში იმყოფება».

ამას წინააღმდეგ ბელგიის დურ-
ში მეფის კანსულის შარმანის მოხსენება
მხრეთ-აფრიკის თეთრი მოდგმის მოსახლე
რინცების შესახებ. შარმანის ანგარიშით,
ანსვალში, რანსეს რესპუბლიკაში, კამპის
დურში, ნატალში, რადეზიში და ბაჟუ-
დანიში ამ ჟამად სულ 825,000 კაცია თეთ-
რი მოდგმისა, ამათიდან 393,400 ინგლისე-
თა და 431,000 ჰოლანდიელი.

ბურების ორივე რესპუბლიკაში სულ 302,250
საფრეუბი ითვლება, ამათიდან 158,000
დანიელია (ბური) და 144,250 ინგლისე-
თა. შარმანი დარწმუნებულია, რომ სამხრეთ-
რეკ დამშვიდების შემდეგ დიდ განვითარე-
ბას მიაღწევს ვაჭრობისა და მრეწველობის ასა-
ზრდელად.

ამ 1 მაისის (ახალი სტილით) დღემ საფ-
რეთში მეტად მშვიდობიანად ჩაიარა. შარმ-
ანის რედაქციის მუშებმა დიდებული მანიფეს-
ტაციის გამართვის სივრცისათვის ქალის ზუღა
ბის დასთვალეს გამო. მინების გავი 1 მაისს
რადეზიის სასაფლაოზე დასწვრივს; წესიერება
სად არ იყო დარღვეული. მონსტრუმინში, სა-
და მუშები დღესაც გათიფულები არიან და მუშა-
ბა შეწყვეტილია, მუშებმა ქუჩა-ქუჩა გაიარეს.
რეგისიას მერი (ქალქის თავი) და საქალა-
კის საბჭოს წევრები მიუძღოდნენ. მანიფესტან-
ები სიმღერით მიდიოდნენ, მაგრამ მაინც
გათიფა საბუთი არ მიუტოვია, რომ ჯარისა
მოდგინის მოწვევა სკანონო გამხდარიყო.
რანსეს საფრანგეთში 1 მაისს მუშაობა არსად
შეწყვეტილია, მხოლოდ მონსტრუმინში საქა-
ლქ რკინის გზის მოსამსახურებმა არ იმუ-
შავეს.

ამ იტალიაში, შრომინი მანტუაში, საფრის
მუშებმა მუშაობაზე ხელი აიღეს. ამის თაობაზე
მანტუაში არავინ მთავრობას შეეკითხა. შინა-
საქმეთა მინისტრმა ჯოლიტომ უპასუხა,
ამ ამ შემთხვევაში ჩვენ ისეთ მოძრაობაზე

გვქვს ღაზარა, რომელსაც საგნად აქვს მუ-
შების ეკონომიური მდგომარეობის გაუმჯობე-
რობა. ამ ბრძოლაში მთავრობის ნება არა აქვს,
რომ ერთ რომელიმე მხარეს მიუდგეს; მან
მხოლოდ ორივე მხარისათვის მოქმედების სრუ-
ლი თავისუფლება უნდა უზრუნველყოს. მთა-
ვრობა მეტად დიდის სიფრთხილით უნდა იქ-
ნოდეს, იმიტომ რომ უფრო მისმა შედეგ-
მა, შეიძლება, დიდი შედეგები გამოიწვიოს
და ეკონომიური მოძრაობა მოლოდინურად გადა-
ქცეოს. მთავრობა ედგება ორივე მხარის შერე-
ვას, მაგრამ ის არავის მისცემს ნებას ძალ-
მომრეობით მოქმედებას მუშებს, ვიდრე მუშე-
ბი კანონიერად იქნებიან.

მინისტრის განცხადებამ მაინც არ დაკმაყოფი-
ლა სენატი, რომელმაც ხანგრძლივი კამათის
შემდეგ ერთმნიშვნელო შედეგი რეზოლუციის
ანგარიშით დარწმუნებულია, რომ მთავრობამ
უფრო დიდ დონისკენ უნდა მიიღოს შრომის
თავისუფლების უზრუნველ საფრთხელ წინააღ-
მდეგ რეზოლუციის დარღვევისა და შედეგ-
ბა სხვა მხრივ საქმეების განხილვისა.

ჯოლიტი დასთანხმდა ანაირ რეზოლუციას,
თუმცა ის ღრუბრულად ეწინააღმდეგება ამ ბრ-
ძოლას, რომელიც მან ზემოთ ნათქვამი სიტუე-
ბით აღიარა.

ამ გერმ. კაზ. «ბრძოლერტაგებულა»-ში
დაბეჭდილია შემდეგი წერილი ზოლოტის მოძ-
რაობის შესახებ:

«ზოლოტის აგიტაციის გერმანიაში, ზემო-
სილეზიაში თან და თან თავის ნამდვილ სახეს
იხსენ; ესაა ცნობა უფროსათვის, რომ ზოლო-
ტის ნაციონალურ მოძრაობას მკაფიოდ სო-
ციალ-დემოკრატიული ხასიათი ეძლევა. საზოგადო-
ბის გაზრთი და დიდი ხანია ეურადღებას აქ-
ცევენ იმ გარემოებას, რომ ზოლოტის მე-
ტად მოქმედებდა თავიანთ მეთაურების გაუ-
ბედავი ზოლოტიკა ეროვნულ საკითხებში და
ამიტომ არჩევნების დროს სოციალისტებს ემ-
ხრობიან; როცა კათოლიკეთა დასისა და ზოლო-
ტის ნაციონალისტებს შუა ბრძოლა ასტუდება,
ამგარა, რომ გამაჯრება მესამე მხრეს დარჩება,
ეს იგი სოციალისტებს. ეს მოსაზრება საფრ-
ბით მტკიცდება იმ კილოთი, რომელიც ზოლო-
ტის გაზრთი ამ ბოლოს დროს სწერენ: ისი-
ნი აცხადებენ, რომ ამას იქით ზოლოტის
თავიანთ მეთაურებად მხოლოდ იმთ უნდა სთვ-
ლიდნენ, ვისაც არ ემინიანთ და მუშების ინტე-
რესებს მართლმანად იცავენ. ასე, მაგალითად,
ზოლოტის «გაზრთა რატონი» არც ერთ საერ-
თა-შრომის სოციალ-დემოკრატიულ გაზეთს არ
დაუყარდება იმ გულმოდგინებით, რომელიც
ის მუშების ინტერესებს ემსახურება».

ამ «დელო ნიუს»-ს რომიდან სწერენ: «ანტი-
კლერკალურმა მოძრაობამ, რომელიც დასავლეთ
ევროპის ლათინურ მოდგმის ერებში გავრცელ-
და, მეტად შეაწუხა და შეაშინა ვატიკანი».

შინის მთავრობა უფრო მეტად საფრანგე-
თის ზოლოტიკამ გააქარა, რადგან 10 წლის
განმავლობაში შინი უფრო ნაირად ცდილობდა,
რომ ამ სასემპროსთან მეტობრულად უფრო-
ლოტო. შინის მდივანი კარდინალი რამბოლა, რომ-
ელიც წარმომადგენელია კლერკალთა რეპ-
რეზენტის, უკიდურეს აზრებისა, ჰგონობს ესაა,
რომ მას ხელიდან ეცლება საფრთხი ხანგრძლი-
ვი, მოხერხებული დამლაშებისა; მას სრუ-
ლიად მოესწამა იმედი, რომ საფრანგეთმა ოდეს
მე დახმარება აღმოუჩინოს ვატიკანს და ჯერ
გადეგ დაუფიქრია ოცნება—შინის საერო
ხელმწიფის აღდგენის—განხორციელება შე-
იძლებინოს. ჯერ არსოდეს ესე თვალნათ-
ლივ არ გამოჩენილა ვატიკანის უძღურობა შინის
მრეწველობის ნაწილად ბეჭდვად თხოვლობის, რომ
შინის ხუნი შარმანიდან წამოიყვანონ, რომში
დასაზრდონ, მაგრამ როგორც ამბობენ, შინის
ესმის, რომ მას არ შეუძლიან ესაა საფრან-
გეთის მთავრობასთან ბრძოლა და ნუნდა მონ-
სინორა ლარენგელი ორი კვირის შემდეგ შა-
რში ბრუნდება.

შინი დიდი ზოლოტიკისა, —ამბობს გაზეთი,
—მას კარგად აქვს შეგნებული შინიდან: მწიხ-
ლავს წინააღმდეგ მოქმედებს და მრეწველს უპაი-
დასა.

ახალი ამბავი

ამ ქუთაისიდან გუშინ საღამოს მოგვი-
ვიდა შემდეგი დეგემა: „თავ. დ. ნიკარაძემ
უარი განაცხადა და ყუთი არ დაიდგა. თავ.
სიმონ გიორგისძემ წერეთელმა მიიღო 148
თეთრი და 43 შავი, ექიმმა სიმონ ნიკ.
ლორთქიფანიძემ—112 თეთრი და 79 შავი.
ამ რიგად, გუბერნიის თავად-ახნაურთა წი-
ნამძღოლის თანამდებობაზე კანდიდატებად
არჩეულ იქნენ თავ. ს. გ. წერეთელი და
ს. ნ. ლორთქიფანიძე“.

ამ გუშინ, 26 აპრილს, ტფ. ქალაქის
საბჭოს სხდომა, ხმოსანთა საკმაო რიცხვის
დაუსწრებლობისა გამო, არ შესდგა.

ამ როგორც უკვე ვაუწყეთ მკითხველთ,
დღეს, 27 აპრილს, საღამოს 7½ საათზე,
კავკასიის სამხრეთ-საზოგადოების სადგო-
ში დანიშნულია კავკასიის სასოფლო-სამე-
ურნეო საზოგადოების წევრთა საზოგადო
კრება. საზოგადოების ზოგიერთ მიმდინარე
საქმეებს გარდა, კრება განიხილავს საბჭოს
მოხსენებებს საბაღოსნო სკოლის მდგომარე-
ობის შესახებ, აგრეთვე სკოლაში ეხლავ
სწავლის დაწყების შესახებ და სკოლის ამა
მიმდინარე წლის შემოსავალ გასავლის ხა-
რჯთ-აღრიცხვას.

ამ როგორც გვატყობინებენ, თელავში
განუზრახავთ ავთან შენობა სახლობ კით-
ხვითა და წარმოდგენათა გასამართავად. ამა-

ვე შენობაში გაზრახვა აქეთ მოათავსონ
ბიბლიოთეკა და სამკითხველო. როგორც
შევეტყვეთ, თელავის ქალაქის გამგეობა სი-
ამოვნებით მიჰვებებია ინტელიგენციის გაზ-
ზრახვას და აღუთქვამს სასახლის-სახლის
ვის დაუთმონ ქალაქის ბაღში (ბუღვარში)
ადგილი.

ამ ტფილისის სათავად-ახნაურთა სკოლის
გამგე კომიტეტი აცხადებს, რომ მიმდინარე
წლის მაისის 26 ტფილისის სათავად-ახნ.
ბანკის სადგომში მოხდება კრება „ტფილი-
სის გუბერნიის თავად-ახნაურთა ღარიბ
მოწვევით დამხმარებელ საზოგადოე-
ბისა“. კრებამ უნდა განიხილოს—ანგა-
რიში 1900 წლისა, 1901 წლის ხარჯთ-
აღრიცხვა, მოხსენება კომიტეტისა ვერაზე
დაწყებულ სკოლის შენობის შესახებ და
სხვა-და-სხვა თხოვნები და წერილობანი კი-
თხვები.

ამ როგორც ტფილისისა, აგრეთვე თე-
ლავის, გორის და სიღნაღის მაზრებში
უკანასკნელ სამის კვირის განმავლობაში
დიდი გავლენა იყო, რამაც იმდენად დააქ-
კნა ნათესი ყანები, რომ ის იყო ყოველი
იმედი ერთმეოდა მუშა ხალხს რიგინის
მოსავლისა მაგრამ, საბედნიეროდ, აღნიშ-
ნულს მაზრებში 15, 18, 23 და 24 აპ-
რილს წვიმა მოვიდა, რომელმაც სიცხეები-
საგან ჩამკნარს პურსა და სხვა ნათესობის
სული მოუბრუნა და გააცოცხლა.

ამ სოფ. საღაბლოდან (ბორჩლოს მაზ.)
გვწერენ, რომ იქ მეტად ცუდი ამინდები
ყოფილა მოსავლისათვის; თოვლი ერთხელ
თუ ორჯელ მოსულა მთელს ზამთარში,
რაც მალევე გამქრალა და შემდეგ კი ორი
სამი თვის განმავლობაში წვეთი წვიმა არ
დასცემია დედა-მიწას, რის გამოც მეტად
ცუდი პირი უჩანს თურმე ჯერ-ჯერობით
მოსავალს. ზოგან მალე დამდგარ სითბოს
გამო პურს თავთავი წამოუღია და თუ
ამისთანა სიცხეები გაგრძელდა, შესაძლე-
ბელია მთელი მაზრა მოუსავლობით დაი-
ლუპოს. სიცხე-გვალისაგან არა ნაკლებ
შეწუხებულია ბაღებიც, ასე რომ ძლიერ-
და მიწის ამოსცილებია და იქვე შერუჯულ-
შეტრუსულია.

ამ თელავის მაზრაში, საუფლისწულო
მამულში, როგორც გვწერენ, ვენახს გას-
ჩენია ერთგვარი ჭია, რომელიც ღამით გა-
მოდის თურმე და აფუქებს ახლად გამოყ-
ლორტილ ვენახს. ჭიები საღაც ჯერ არს
გაუზრახავთ გამოსაკვლევად. ამბობენ, ესე-
ვე მტერი გასჩენია ზოგიერთ სხვა მამულე-
ბსაც თელავის მაზრაში და საგრძნობლად
აფუქებს ვენახსა.

ამ ნაფარეთლის საუფლისწულო მა-
მულში, თელავის მაზრის მარშლის, მაზრის

თავ; ცხოვრებიდან შერჩეულ და მალა
ყენებულთაგან კი არა, არამედ იმ რჩე-
ლთაგან, რომლებიც აზრს ემსახურებიან,
იმელებიც ყოველივე კეთილის მზრუნ-
ლნი და ხელის შემწყობნი არიან. ეს ხა-
ხი უჩინარია და უჩინო საზოგადოდ, მა-
მამ იმთ ხელშია საქველმოქმედო და-
ბილებანი—წიგნთ-საკავი,საკვირაოსკო-
ბა, დეპო, დამზოგველ-გამსესხებელი და-
ბებულება, თეატრი და ყოველივე სასიკე-
ბო, რაც კი კერძო თაოსნობას ზ ხელთ-
დანელობას მოითხოვს. ეს უანგარო მუ-
შის თანაც ქველმოქმედნი არიან, რა-
მაც ყველა ამისთანა საქმე უფრო იმით
გასით და მუქით შრომით ითქვამს სულს.
ამამოვნო სანახავს წარმოადგენს ეს დასი,
რაც რამე საზოგადო საზრუნველი გაჩნ-
ბა. გატაცებით რომ მოჰკიდებენ საქმეს
ლს,—მშურათ, თანხმობით, მძლავრათ,
გაზიანათ,—სწორედ გულს ღარდი უკუ
ყრებათ. ეს აზრის გამორკვევის და გე-
ბის შედგენის შემდეგ, თორემ მსჯელობის
როს რომ ნახათ ისინი, სწორეთ მტრები
განებთ, ისე მედგრად იბრძვიან საქმის
გრა აზრიანად და საიმედოდ წამართვი-
ბის. როცა აზრი გამორკვევა და ას-
მელებას თხოულობს, სწორეთ დაკოცნა
გინდებათ ამ პატიოსანი ხალხისა. დიდი

ვინმე ან ხნიერი ისე ემორჩილება უმნიშ-
ნელოს ან ახალგაზდას, როგორც წინამძ-
ღვარს, თუ მას მეთაურობის ნიშან-წყალი
აქვია. აი ამ პატარა წრეში ხორციელდებ-
ბა ძმობა, ერთობა და საზოგადო სიკეთი-
სადმი დაუცხრომელი ღრუბილება. სწო-
რეთ მართლია ქვეყნისა ეს წრე. ვინ ამბობს,
ამ წრეშიც მსხვედრით დასაღონ მოვლენას,
მაგრამ რა უყოთ? ესეც აღამიანთა კრებუ-
ლია და რას არა აქვს თავისი ჩრდილი.

ეს რჩეულთა წრე ხან ძლიერდება და მეტ
სიკოცხლეს იჩენს, ხან სუსტდება და ძლიერ
მოწანწკარებს, ხოლო ყოველთვის და ყო-
ველშემთხვევაში შეუდრკომლათ მომდინა-
რობს, როგორც ქუტუკა წყარო, და, თუ-
მცა მცირე, მაინც ამშვენ-ასულდგმულებს
არეს. იცით, მე ამ პატარა წრეებს დიდი
იმედით შევყურებ, იმ უჯრებად მიმაჩნია მე
ისინი, რომლებიც ჩაუქსოვია ჩვენში საზო-
გადო სიკეთისადმი მისწრაფებას. ქსელის ეს
უჯრები გამრავლდებიან, დაუახლოვდებიან
ერთმანეთს, გაეზიან ერთმანეთში და იმ
ძლიერ ბაღედ გადაიქცევიან, რომელიც
წასწევს და გაიტანს ჩვენ ცხოვრებას აზრის
ნათელით გაბრწყინებულ გზაზე. მხოლოდ
ერთი აკლიათ ესაა ამ პაწაწინა წრეებს,—
შეწყობილი მოქმედების დალი არ აზით;
მაგრამ არაფერი: გაღვივდება სადმე უმოთ-
რესი სასიქმელულო აზრიც, რომელიც აპკი-

ნძავს ამ გაბნეული მარგალიტების მარცვ-
ლებს.

იმას ვამბობდი, რამაზი ეხლა ისევ ჰმეთა-
ურობს მეთქი ამ მოწინავე რაზმს. ამ წინა-
ზედაც იმან შეგვკრიფა ერთად საქველმოქ-
მედო საქმის თაობაზე. დიდი კრება გამიარ-
თა, მანდილოსნებიც შეგვეშველნენ. კრება-
ზე დარიკოც დაესწრო. ქმარს ჩამოყვანა
სამშობლოში და ქალს მოეწადინა საზოგა-
დო საქმეში გარევა, რამაზი რომ შემოვიდა
დარბაზში და დარიკოს შეხედა, ერთ წამს
ფერი ეცვალა და შესდგა, მაგრამ მხოლოდ
ერთ წუთს; მერე ერთი უცნაურად ჩაიღი-
მა და დაჯდა დამშვიდებული. არ მიამა მა-
თი შეხვედრა; მისი სიწყნარე ნაძალადევი
მეგონა, ცეცხლზე გადაფარებული რამ სა-
ბურველი. წინანდელი დღევა-ვაგება გაუახ-
ლდება და დაიტანჯება ვაჟაკი, იქნება მა-
შინდელივით საქმის ხალისიც დაჰკარგოს
მეთქი. რამაზი კი გულდასმით თვალთვლი-
და საქმეს. თან კრებას წინამძღვრობდა რა-
მაზი, წესს აძლევდა, თან დარიკოს ათვა-
ლიერებდა და წინანდელი რომ ავანდებო-
და, უკვირდა.

— აი ის თვლები, ფიქრობდა რამაზი,
უძირო ზღვად რომ მეჩვენებოდნენ, ხან კი
ცეცხლს მაფრქვევდნენ, მაწამებდნენ. მაგ-
დენი არაფერი! ცხვრის ფერი თვალი, თი-
თქმის მომრგვალო. ამ მაჯებს, ეხლა ჩასუ-

ქებულ-ჩარგვალეულ ჭენჭიან მაჯებს, თი-
თოს თითო ქალს ვადარებდი! ცხვრის რალა
მოსვლია, ქრისტიანებო, ცხვრის! დალილია
დგომით და წამოწოლას აპირებს. მახსოვს
ეს ხალიც თვალის ძირში, გრძნობათა შე-
საკრებელ წერტილათ რომ მიმაჩნდა—მეკე-
ქია, უბრალო ხორცმეტი. ლაპარაკიც რა-
ტომ ესე უთავბოლო უსწავლია ამ ჩემთვის
ოდესმე სიბრძნის ბუდეს! სადღა ის მნიშ-
ნელობა, რომელიც ოდესმე ჰქონდა ჩემთ-
ვის ამის ყოველსავე ნათქვამს, ამის ყოველ-
სავე სიტყვას, ამის უბრალოდ ხმის ამოდე-
ბასაც კი. ან რატომ უწინდებურად ტბი-
ლად აღარ მეწვევებოდა მისი ხმა ყურში?
არა, სულქვემ რომ თქვას კაცმა, მაინც
მადიანი ქალი დამდგარა, მაგრამ სად მაში-
ნდელი დარიკო, სად ეხლანდელი? გაკვირ-
ვებულმა რამაზმა გულში ჩაიხედა, რომ
დაენახა გულის ფიცარზე აღბეჭდილი სატ-
რფოს სურათი, მაგრამ დროს იქაც წაეშა-
ლა მისი სახე და დაეწყების წყლით ჩა-
მოეხანა ის.

დარიკო კი კრიკაში ჩასჯდომოდა რამაზს,
ესაუბრებოდა, უღიზოდა, ეკეკლუცებოდა,
ცდილობდა წინანდელი ცეცხლი დაეტრია-
ლებინა მის გულში და თან უკვირდა, რომ
ვაჟაკი გაგრძელებულიყო, უწინდებურად
აღარ ღნებოდა.

გ. ბარნაძე.

უფროსის თანაშემწის, თავად-ახანაურებისა და დიდძალი გლეხების თანადასწრებით, პირველად სცადეს სეტყვის წინააღმდეგ მარტირების (ზარბაზნების) ხმარება. ისროდნენ სულ 14 მარტირიდან (ელიან კიდევ ორს). პირველმა ცდამ ძალიან კარგად ჩაიარა („კავკაზი“).

➔ ბაქოს გუბერნიაში გაიგზავნა აგრონომი სააკოვი, რომელსაც დაევალა სცადოს კალიის გასაწყვეტად ეგრედ წოდებული შლიეფურის სითხე დარიშხანით შეზავებული. ეს სითხე უნდა ჩაისხას მიწაში, სადაც კალიას კვერცხი აქვს დადებული. მაგრამ, ვგონებთ, ეხლა გვიანდა არის ამ სითხის გამოცდა, რადგანაც კალია უკვე გამოჩეკილია და მათზე სითხე აღარ მოქმედებს ისე, როგორც კვერცხზე.

➔ კავკასიის გზების ოლქის მმართველობამ განკარგულება მოახდინა, რომ დაუყოვნებლივ დაასრულონ ტფილისისა და თელავის შუა გზა-ტყეცილის რემონტი.

➔ კავკასიის გზების ოლქის მმართველობის უფროსის თანაშემწე ბ. სმირნოვი გაემგზავრა ბათუმის ოლქში იქაურ გზა-ტყეცილების დასათვალისწინებლად.

➔ გუშინ საქართველოს ეგზარხოსი ყოვლად-უსამღდელოესი ფლადიანე გაემგზავრა ახალ-ათონისაკენ. ახალ-ათონიდან ეგზარხოსი გამოივლის სოხუმში, ინახულებს დრანდის მონასტერს და დაბრუნდება ტფილისში 3 ივნისს („კავკაზი“).

➔ გაზეთ „ყარისის“ სიტყვით, ყუბის მე-15 პოლკის პოლკოვნიკი თავ. დიმ. ოტ. მიქელაძე ინიშნება მსროლელთა მე-3 ბატალიონის უფროსად.

➔ ტფ. გუბერნიის საქალაქო საქმეთა საკრებულო გუშინ შეუდგა ქ. ტფილისის 1901 წლის შემოსავალ-გასავლის აღრიცხვის განხილვას.

➔ მკითხველებს ეხსოვებათ, რომ ამას წინედ მასწავლებელ ქალმა მატეილა ფრ. ანცმა განცხადება შეიტანა ქალაქის გამგეობაში, რომ ნება დაერთოს მას აღექსანდრეს ბაღში გამართოს საყავე პავილიონი. ქალაქის საბჭომ ამაზე დაადგინა საჯარო ვაჭრობა დაენიშნა ქალაქის გამგეობას აღნიშნულ ბაღში ადგილის იჯარით გაცემის შესახებ. ქალაქის გამგეობის მიერ დანიშნულ საჯარო ვაჭრობაზე მონაწილეობა მიუღია ქ-ნ ფრანცისას და ა. აბესალომ წერეთელს. ვაჭრობაზე საიჯაროდ ადგილი ქ-ნ ფრანცისას ღირა 150 მან. წელიწადში.

➔ ტფილისის ქალაქის საბჭოს სარევიზიო კომისიის თავმჯდომარე თავ. ბებუთაშვილი და წევრმა ბუღალტრ-ბაღდასაროვმა დაათვალიერეს ქალაქის პირველ-დაწყებითი სკოლები და წარუდგინეს გამგეობას მოხსენება, რომ თითქმის ყველა სკოლების სადგომები უვარგისია და საჭიროა მათი გამოცვლა.

➔ გუშინწინ, 25 აპრილს, ქალაქის გამგეობის წევრმა თავ. ჩერქეზიშვილმა წარუდგინა ქალაქის გამგეობას განსახილველად ტფილისის გუბერნატორის მოწერილობა იმის შესახებ, რომ, თანახმად უმაღლესის ბრძანებისა, უნდა მოხდეს პოლიციური აღწერა ავლაბარში ქალაქის მიწისა, ზომით 487 დეს. და 602 ოთხ-კუთხი საყ., რომელიც უნდა დაეთმოს ჯარს იქ თოფის სროლის სავარჯისოს მოსაწყობად. ამასთანავე გუბერნატორი სწერს ქალაქის გამგეობას, რომ შეატყობინოს მას უკანასკნელი ფასი აღნიშნულ ადგილისა და აგრეთვე დანიშნოს თავის მხრივ დებუტატი, რომელიც უნდა დაესწროს ადგილების აღწერის დროს. გამგეობის სხდომაზე მოწვეულმა ქალაქის მიწის მზომელმა განმარტა, რომ ეს ადგილი ჯერ დაფასებული არ არის და ამ ადგილებს აღნიშნულ მიზნისათვის გაცემით ქალაქი ჰკარგავს ერთად-ერთ საუკეთესო ადგილს ქალაქის საქონლის სამოგზაოდ; ლაროლოვმა განაცხადა, რომ, ჩემის აზრით, ყოველ შემთხვევაში საჭიროა, გიდრე ეს ადგილი დაეთმოზოდეს მთავრობას;

მოთხოვნილ იქმნეს გეგმა აღნიშნულ ადგილებისა და პირი აღწერილობისა. ქალაქის გამგეობამ დაადგინა სთხოვოს ბ-ნ გუბერნატორის შუამდგომლობით საინჟინერო სამმართველოს—გამოუგზავნოს გამგეობას გეგმა იმ ადგილებისა, დაევალოს გამგეობის წევრს თავ. ჩერქეზიშვილს წარუდგინოს გამგეობას ამ საგნის შესახებ ვრცელი მოხსენება, რომლის შემდეგ ადგილობრივ დაათვალიერონ ის ადგილები და დაევალოს ქალაქის მიწის მზომელს წარუდგინოს გამგეობას ცნობები ყველა იმ მიწების შესახებ, რომელნიც სამხედრო უწყების განკარგულებაში არიან ქალაქისაგან გადაცემულნი.

➔ ტფილისის პოლიციისტიერმა შეატყობინა გუბერნატორს, რომ ამ დღეებში ახალციხის მაზრიდან ჩამოვიდა ერთ-ერთი იქაურ მონასტრის მორჩილი, რომელიც ქაუაზე შეშლილია და ქუჩებში მოსვენებას არ აძლევს გამგეობა-გამომგელს. შეშლილი არ მიიღეს საავადმყოფოში უადგილობის გამო; პოლიციისტიერმა სთხოვს გუბერნატორს განკარგულება მოახდინოს ამ ავადმყოფის მიღების შესახებ. ამასთანავე აღმოჩნდა, რომ ტფილისში ამ ჟამად რამდენიმე შეშლილია გამომგზავნილი სხვა და სხვა მაზრებიდან, რომელთათვისაც საავადმყოფოში ადგილი არ აღმოჩნდა.

➔ ტფილისის საბაღოსნო სკოლის სამეურნეო კომიტეტს განუზრახავს შუამდგომლობა აღძრას მიწად-მოქმედების სამინისტროს წინაშე იმის შესახებ, რომ გაყიდულ იქმნას სკოლის შენობა და ბაღი; კომიტეტის აზრით, ეს მამული გაიყიდება ნახევარ მილიონ მანეთად და სამეურნეო საზოგადოებას შეძლება მიეცემა ამ ფულით სხვა ადგილიც შეიძინოს, ახალი შენობაც აავსოს და სკოლის საქიროებისათვის კიდევ თანხაც შეადგინოს.

➔ ტფილისში ჩამოვიდა საქმეების გამო ბორჩალოს მაზრის უფროსი კოტოვიჩი.

➔ ქ. ართვინის მამულში, რომელსაც ქუაფთოს ეძახიან, აღმოჩენილა ცინკის მადანი. ბ. ბეთანოვს უთხოვია ხსენებულ ქალაქის მმართველობისათვის, მისცეს მას ეს ადგილი საექსპლოატაციოდ იმ პირობით, რომ იგი გადაუხდის ქალაქს ყოველფთ მადანზე 1 კაპიკს.

➔ ტფილისის გუბერნატორმა ნება დართა, რომ ტფილისის მაზრაში, სოფ. ეკატერინენფელდში (რატევანში) გაიხსნას სამინერალო წყლების ქარხანა.

➔ სიღნაღიდან გვწერენ, რომ სოფ. ცნისში 20 აპრილს ვილაცის მოუკლავს სიღნაღის მაზრის მცხოვრები ასპერ-ანმეტოლი.

➔ ამიერ-კავკასიის რკინის გზის მმართველობას გადაუწყვეტია გაფართოვოს ბორჯომის სადგური; ამისთვის საჭირო შეიქნა ერთი ნაჭერი ადგილის შემოერთება, რომელზედაც სასაფლაოა გამართული. განზრახულია სასაფლაო გადაიტანონ სხვა ადგილას სოფ. კვიბისთან.

➔ რადგანაც შესაძლებელია, რომ გუშინ-წინდელმა დიდმა წვიმამ მიწური ბანები დააზიანა. ტფილისის პოლიციისტიერმა განკარგულება გაუგზავნა ბოქაულებს დაუყოვნებლივ შეამოწმონ ამ გვარი ბანით დაზარალებული სახლები, რათა აცდინონ მცხოვრებთ უბედურება.

➔ საექიმო საბჭოს პეტერბურგში განზრახვა აქვს შესცვალოს საფარმაცევტო წესდება, რომელიც გამოცემულია 1853 წელს. როგორც სატახტო გაზეთები იტყობინებენ, ფარმაცია უნდა გამოაცალკეონ მისცენ მას ისეთივე დამოუკიდებლობა, როგორც აქვს ბეთალობას. აფთეკაში შესასვლელად აქამდესამარისი იყო ოთხი გიმნაზიური კლასის გათავება; ეხლა მსურთ აფთეკის მოსწავლეთ მოსთხოვონ ექვსი კლასის გათავების მოწმობა. გარდა ამისა ყურადღება უნდა მიექცეს აფთეკაში მოსამსახურე ფარმაცევტების მოქანცვას. გამოიჩეკა, რომ,

მაგ., პეტერბურგში ფარმაცევტები დღეში 13—14 საათს მუშაობენ და მორიგეობის დროს კი 35 საათი განუწყვეტლივ, რაც ცუდად მოქმედებს ფარმაცევტების ჯანმრთელობაზე და წამლების რიგიან მომზადებაზე.

➔ რუსეთის ზოგი მექარხნები და ფაბრიკის პატრონები, რომელნიც სამეურნეო იარაღს ამზადებენ, სთხოვენ ფინანსთა მინისტრს არსებული სამჯერ მეტი ბაჟი დააღონ უცხოეთიდან შემოტანილ სამეურნეო იარაღს.

➔ 25 აპრილს ვერაზედ ესრედ წოდებულ „ტოლიპუტურის“ ბაღში სიმთვრალის დროს თავ. ალექსანდრე ნიკოლოზის ძეს ხერხეულიძეს დაუბრია მეზურნე დათიკა ზუბიაშვილი ზურგში. ზუბიაშვილი მიხეილის სამკურნალოში იქმნა გაგზავნილი შემწეობის აღმოსაჩენად. ნერხეულიძე თვით გამოცხადდა პოლიციაში. გამოძიება სწარმოებს.

➔ პოლიციის მე-7 ნაწილში 24 აპრილს ჩხუბი მოსვლიათ ორს ყმაწვილს ბუღდან მირაბოვსა და ტეხარანოვს, რომლის დროსაც პირველმა დასტურა ტეხარანოვი დანით ხელსა და მარცხენა გვერდში. ტეხარანოვი მალევე გაიგზავნა მიხეილის სამკურნალოში შემწეობის აღმოსაჩენად. გამოსარკვევად გამოძიება დაიწყო.

➔ 25 აპრილს იარმუკაზე, ტრაქტორ „მოსკვა“-ში, ჩხუბი მოუვიდათ ქუთაისის გუბერნიის მცხოვრებთ გ. კაპაჭიშვილს და ი. წულუკიძეს; პირველი სთხოვდა მეორეს მიბარებული ნივთების დაბრუნებას, წულუკიძე კი ვალის გადახდას. ჩხუბის დროს კაპაჭიშვილმა მიიმეტ დასტურა წულუკიძე მუცელში და ფერდში. კაპაჭიშვილი გაიქცა და პოლიციას დღესაც ჯერ არ აღმოუჩენია. წულუკიძე გაიგზავნა საავადმყოფოში.

➔ ბარგუშეთიდან გვწერენ: 25 აპრილს, ნაშუადღევს პირველ საათზე, მანევრების დროს, ორთქლმავალი ლიანდაგიდან გადავარდა და გზა შეიკრა 25 აპრილამდე.

➔ 25 აპრილს, საღ. განჯაში, საღამოს 5 საათზე და 30 წამზე, მუშაობის დროს ძალიან დაშავდა რკინის გზის მუშათა ზედამხედველი კვავლიჩი. დაშავებული ტფილისის რკინის გზის საავადმყოფოში გამოგზავნეს.

საღამოს დებეშები

26 აპრილი

პეტერბურგის ბარჯა 24 აპრილის. მე-10 კავალერიის დივიზიის უფროსი გენერალ-ლეიტენანტი ბარონ ფონ შტაკელბერგი დანიშნა ციმბირის მე-2 არმიის კოპრუსის სარდლად.

კაპუტადი. ჩრდილოეთ და აღმოსავლეთ ტრანსკავალიში გაცხარებული ომი. ბურებს მოუკლეს 40 კაცი, დაუჭრეს 200, იარაღი აიყარა 160, ინგლისელებმა ხელთ იგდეს ბევრი საბუთის ქაღალდები, ბანკის ბილეთები, 220 ფურგონი და 9000 ცხენი. გაზეთების სიტყვით, ბურების ჯარები სასოწარკვეთილებამ მოიცვა.

პრემიერი. რაზმს, რომელმაც გამოიარა როსენკალის და პოტესბურგის ოლქები და მიდელბურგიდან ბელფოსტში მოვიდა, გზაში მხოლოდ ერთი შესამჩნევი ბრძოლა ჰქონდა, რომლის დროსაც მან ბურები გამოსდევნა სამალავებიდან, სადაც მათ მიემალათ თავიანთი ოჯახები. ბოტამა და ვილიემმა შეაერთეს თავიანთი ჯარები და სდგანან კაროლინში.

რომი. ცანარდელმა სენატში განაცხადა, რომ ის მიჰმართავს პარლამენტს გაგის კონფერენციის იმ დადგენილებათა დასამტკიცებლად, რომლებიც არ ეთანხმებიან იტალიის კანონებს.

პაიენი: წვეულებაზე, რომელიც გეზლიმ ამერიკის ოფიცრების პატივსაცემლად გამართა, ჩაფთვი წარმოსთქვა სიტყვა, რომელშიაც სთქვა: „დღე მთავრდება და მინისტრებმა ილაპარაკონ, რაცა მსურთ, მე კი დარწმუნებული ვარ, რომ ამერიკელები და ინგლისელები არასოდეს არ შეხვდებიან ბრძოლის ველზე პირისპირ. შეიძლება საერთაშორისო პოლიტიკა სცილობდეს საერთაშორისო საქმეთა გართულების აცილებას, მაგრამ თუ გარემოებები მოითხოვს ჩვენგან არჩევანს, რასაკვირველია, ჩვენ ინგლისის მხარეს დავიჭერთ“.

კონსტანტინოპოლი. ელჩებმა პროტეტი განაცხადეს ახალი საფოსტო წეს-საზე წინააღმდეგ; განზრახულია მიეღონ ისტონისიძებანი, თუ რომელიმე არ დააკყოფილებს ელჩებს დაეხმოს.

სოფია. გრგოვი გარდაიცვალა. **იოკაჰამა.** სეულიდან იტყობინებიან რომ იმპერატორმა ნება არ დართო იუნის სინდიკატისაგან სესხის აღებაზე; ამგვარად, სიდიულმო საბჭოს პრეზიდენტ თხოვნა შეიტანა სამსახურიდან გამოსვლ შესახებ.

პეტერბურგის ბარჯა 24 აპრილის. ლიარი საერო განათლების მინისტრი ბარჯა: ის გარეშე პირი, რომელნიც ეგზამენს იჭერენ გიმნაზიებში გათავების შემთხვევაში მისაღებად, განთავისუფლებულ არიან წერის გამოცდისაგან ძველს ენებზე მეორე; „აუარებელი მასალა, რომელიც გროვდა საერო განათლების სამინისტროს საშუალო სკოლის შესახებ, უტყუარად გეჩვენებს, რომ ჩვენი გიმნაზიები ხშირად ჰგავნიან უმაღლესს სასწავლებლებში მის მოსწავლეთ, რომელთაც საკმარისი ცოდნა არა აქვთ გიმნაზიებში გადვილ საგნების უმთავრესს ყურადღებას ამ მხრივ იქცეოდა, რუსული ენა, საყოველთაოდ ცნობილ ფაქტად, რომ გიმნაზიებში კურსის დამთავრების დროს დაწერილი თხზულებები ხშირად მეტად სუსტნი არიან არამტუ მარტ შინაარსით, არამედ გრამატიკისა და სტლიის მხრითაც, საიდანაც ნათლად ჩანს რომ კურსდამთავრებულთ ნაკლებად იცი ელემენტარულ გრამატიკის წესები და სტლისტიკის უმთავრესი ფორმები; ერთი უთავრეს მიზეზთაგან ამ სამწუხარო მოვლენისა ის უტყუარი ფაქტია, რომ ბევრს გმნაზიაში კურსის დასამთავრებელი ეგზამენები მეტად სუსტად სწარმოებენ, რაც ძლერ ცუდად მოქმედებს სწავლების საქმეს რადგანაც აჩვევს მოსწავლეთ გულგრილ მეცნიერების შესწავლას. ამისათვის მოვლობად ვსთვლი უმორჩილესად ვთხოვო თქვენს აღმატებულებას, მოციოთ თქვენის სამოსწავლო ოლქ გიმნაზიების დირექტორების ყურადღებაზე, რომ ეგზამენები დიდის ყურადღებით იქმნენ წარმოებულნი; საჭიროა არა მოსწავლეთ ეთხოვოს წვრილმანი და უმწვენლო ფაქტების ცოდნა, მაგრამ აუტლებლად საჭიროა მოეთხოვოს მათ ყოველი მნიშვნელოვანი ფაქტის ცოდნა ჯლა საგნებში, რასაც ეგზამენების აწინდელ წესდება თხოულობს. უმთავრესი ყურადღება უნდა მიექცეს რუსული ენის ცოდნა რათა იმ ახალგაზრდათა თხზულებებში, რომელიც უნივერსიტეტებში მიდიან, ადგილ არ ექმნეს ზემოდ აღნიშნულ ნაკლულ ნებათ“.

რედაქტორი	გამომცემელი
ა. ჯეგინა.	ა. ჯეგინა.
პეტერბურგის ბარჯა 24 აპრილის.	
40/0 სახელმწიფო რენტა.	96 1/8 გაყიდ.
41/2/0 შინაგანი სესხი 1898 წ.	100 მყიდ.
40/0 გირავნ. ფურც. სახელ. სა- ადგ. მამ. ბანკისა.	96 გამყიდ.
50/0 1-ლ შინაგ. სესხის მომგებ. ბილ. 1864 წ.	359 3/4 გაყიდ.
50/0 მეორე შინაგ. სესხის მომ- გებ. ბილ. 1866 წ.	289 "
50/0 გირავნ. მომგ. ფურც. სა- ხელმ. საადგ.-მამ. ბანკისა.	219 1/2 "
31/2/0 გირავნ. ფურ. იმავე ბან- კისა.	88 5/8 მყიდ.
50/0 ობლიგაციები ტფ. საკრე- დიტო საზოგ.	93 გამყიდ.
41/2/0 ობლიგაც. იმავე საზოგა- დობისა.	84 3/4 მყიდ.
ტფილ. საადგ.-მამ. ბანკი 50/0 გირავნ. ფურცლ.	92 1/2 გაყიდ.
41/2/0 გირავნობა ფურც. იმავე ბანკისა.	87 1/4 მყიდ.
ქუთ. საადგ.-მამ. ბანკის. 60/0 გირ. ფურცლ.	—
50/0 გირავნ. ფურც. იმავე ბანკისა.	92 1/2 მყიდ.